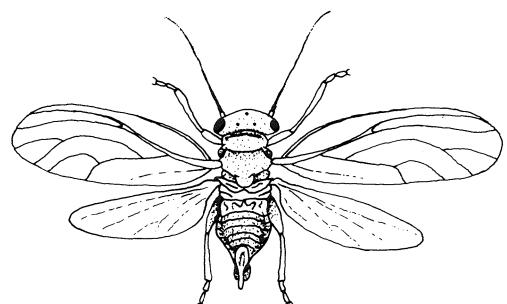

15. Ossiannilsson, F.: The Auchenorrhyncha (Homoptera) of Fennoscandia and Denmark. – Fauna Entomologica Scandinavica 7 part 3, Klampenborg 1983. 13, 14 og 15 er uden nogen somhelst twvl de vigtigste bøger om Skandinaviens cikadefau-na. Indeholder nøgler til familier, slægter og arter, meget grundige artsbeskrivelser og mængder af fremragende illustrationer i farve og streg. Samlet artsoversigt i 15's catalogus-del.
16. Le Quesne, V.J.: Handbooks for the Identification of British Insects. Hemip-tera Fulgoromorpha. – Royal Entomological Society of London, Vol. II part 3, London. 1960.
17. Le Quesne, V.J.: Handbooks for the Identification of British Insects. Hemip-tera Cicadomorpha (Excluding Deltocephalinae and Typhlocybinae). – Royal Entomological Society of London Vol II part 2a, London. 1965.
18. Le Quesne, W.J.: Handbooks for the Identification of British Insects. Hemip-tera Cicadomorpha, Deltocephalinae. – Royal Entomological Society of London Vol II part 2b, London. 1969.
19. Le Quesne, W.J. & Payne, K.R.: Ci-cadellidae (Typhlocybinae) with a Check List of the British Auchenorrhyncha (Hemiptera, Homoptera). – Royal Entomological Society of London. Vol II part 2c, London. 1981. 16, 17, 18 og 19 svarer i omfang til 13, 14 og 15 og behandler den britiske fauna. Korte afsnit om præparation og dissektion. Meget anbefalelsen værdige.
20. Ribaut, H.: Faune de France, 31. Homopteres Auchenorrhynques. I. (Typhlocyidae). Paris. 1936.
21. Ribaut, H.: Faune de France, 57. Homoperes Auchenorrhynques II. (Jassidae). Paris. 1952. 20 og 21 er de klassiske værker med de fremragende illustrationer. Stadig uundværlig.
22. Nast, J.: Palaearctic Auchenorrhyncha (Homoptera) an annotated check list. – Polish Scientific Publishers, Warszawa. 1972.
- En check-liste over samtlige arter og synonymer.
23. Jacobsen, O.: Fortegnelse over danske cikader. – Entomologiske Meddelelser 10 side 317-328, København, 1915. Den første fortegnelse med 188 arter.
24. Jensen-Haarup, A.C.: Cikader. Danmarks Fauna 24, København. 1920. Medtager ikke genitalkarakterer, men stadig meget nyttig.
25. Bei-Bienko, G.Y. et al.: Keys to the Insects of the European USSR. Vol. 1, Jerusalem. 1967. Meget simple nøgler men bogen kan undertiden være nyttig hvis andre glipper.
26. Vilbaste, J.: Preliminary key for the identification of the nymphs of North European Homoptera Cicadina. – Annales Entomologica Fennica 34.2 side 65-74. 1968. Slægtsnøgler over larverne af Delphacidae.
27. Wilson, M.R.: Descriptions and key to the genera of the nymph of British woodland Typhlocybina (Homoptera). – Systematic Entomology (1978) 3, side 75-90. Slægtsnøgler til larverne af engelske sommerfuglecikader (Typhlocybinae).

Bladlopper (Homoptera, Psylloidea)

LARS TROLLE

Bladlopperne er en lille gruppe med kun godt 1000 beskrevne arter. Fra det palæark-

tiske område kendes 505 arter (i 1973) og fra Danmark på nuværende tidspunkt 51, men ved energisk indsats vil endnu omkring 18-20 arter kunne findes her i landet.

I de senere år har der været en stærk stigende interesse for bladlopper navnlig i østlandene, men i Danmark må bladlopperne siges at være dårligt kendt, for næsten ingen har interesseret sig for dem. Dette skyldes flere ting – bladlopper ligner mest af alt små cikader, men deres lidenhed gør også til en vis grad bestemmelsen af dem vanskelig. Bestemmelseslitteratur har været svær at opdribe på et for os tilgængeligt sprog, men det har bedret sig og et bind om bladlopper er planlagt i serien »Fauna Entomologica Scandinavica«. Endelig er mange arter ikke lette at finde, men ved klækning af larver eller bankning af stedsegrønne i vinterhalvåret kan meget findes.

Biologisk litteratur

1. Ossiannilsson, F.: On the Host Plants of certain *Trioza* species (Hom., Psyll.) – Entomologisk Tidsskrift. 81, side 116. 1960.
2. Ossiannilsson, F.: Bidrag til kännedomen om svenska bladlopper (Hemiptera, Homoptera, Psylloidea) – Opuscula entomologica 28, side 20-203. 1963.
3. Ossiannilsson, F.: Tre svenska bladloppers värväxter. – Entomologisk Tidskrift 100, side 83-84. Lund. 1979.
1, 2 og 3 behandler omfattende svenska bladloppers biologi.

Litteratur om indsamling, opbevaring etc.

4. Ossiannilsson, F.: Making permanent fluid mounts of minute arthropods. – Entomologisk Tidsskrift, 87, side 1-4. Lund 1966.
En alternativ og meget elegant metod til opbevaring af genitalier, larver etc.
5. Ossiannilsson, F.: A Replica Technique for the study of Psyllid Wing Microstructure – Entomologisk Tidskrift, 84, side 1-2. Lund. 1963.
Hvorledes man lettere får rede på over/undersidens behåring, hvilket er af betydning for bestemmelsen.

Iøvrigt indeholder flere af bestemmelsesværkerne kapitler om indsamling, præparation etc. – f.eks. nr. 6.

Bestemmelseslitteratur, artslist etc.

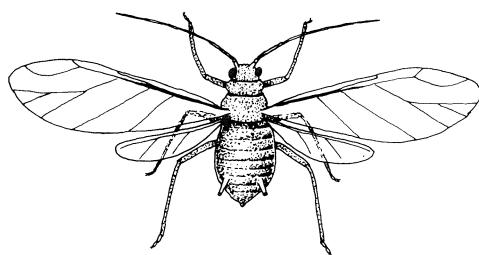
6. Hodkinson, I.D., & White, I.M.: Homoptera Psylloidea. – Handbooks for the Identification of British Insects Vol. II. part 5(a). London. 1979.
Glimrende håndbog med grundige bestemmelsesnøgler og mange afbilledinger.
7. Klimaszewski, S.M.: Polnische Arten der Gattung *Psylla* Geoff. (Homoptera, Psyllidae). – Annales Zoologici. Institut Zoologiczny, Polska Akademia Nauk. Warszawa, 20 side 365-455. 1963.
Meget grundig behandling af de polske *Psylla*-arter. Rigt illustreret.
8. Klimaszewski, S.M.: Polnische Arten der Familie Triozidae (Homoptera, Psyllodea). – Annales Zoologici. Institut Zoologiczny, Polska Akademia Nauk. Warszawa, 25 side 227-315. 1963.
Om den anden store gruppe – familien Triozidae. Grundigt illustreret.
9. Klimaszewski, S.M.: Psyllodea koliszki (Insecta: Homoptera). – Fauna Polski Vol. 3. Warszawa. 1975.
Om alle de polske arter. Meget rigt illustreret, men på polsk.
10. Dobreanu, E. & Monolache, C.: Fauna Republicii Populare Romine – Homoptera, Psylloidea. – Vol. VIII nr. 3. 1962.
Om alle de rumænske arter, men på rumænsk. 9 og 10 er medtaget på grund af de mange og glimrende illustrationer.
11. Klimaszewski, S.M.: The Jumping Plant Lice or Psyllids (Homoptera, Psyllodea) of the Palaearctic. An annotated Check-List. – Annales zoologici Vol. XXX nr. 7 Warszawa. 1973.
Check-liste med synonymer og værtsplanter over alle palæarktiske arter. Meget nyttig.
12. Ossiannilsson, F.: Catalogus Insectorum Sueciae, XII Hemiptera, Homoptera Psylloidea. – Opuscula entomologica XVII, side 193-200. 1952.

En check-liste, der også medtager danske arter.

13. Jacobsen, O.: Fortegnelse over de hidtil kendte danske Psyllider. – Entomologiske Meddelelser 12, side 355-360. 1918.
Den første liste med 30 arter.
14. Haupt, H.: Blattflöhe, Psyllina. – Die Tierwelt Mitteleuropas 4,3 side 222-252. Berlin. 1935.
Simple nøgler og ret sparsomt illustreret, men kan evt. bruges.
15. Bei-Bienko et al.: Keys to the Insects of the Europaen USSR. Vol. 1. Jerusalem. 1967.
Meget simple nøgler, men kan undertiden bruges.

Bladlus (Homoptera, Phylloxeroidea og Aphidoidea)

OLE E. HEIE

Fra hele verden kendes ca. 4.000 arter af bladlus, nemlig ca. 120 arter af Phylloxeroidea (*Phylloxera*, *Adelges* (tidligere kaldt *Chermes*) o.a.) og ca. 3.850 af Aphidoidea. De fleste lever i den tempererede klimazone på den nordlige halvkugle, og over halvdelen er palæarktiske eller holarktiske. I Danmark er der fundet 437 arter, og landets samlede artsantal ligger formentlig omkring 500.

Den danske fauna er rimeligt godt kendt, skønt få har samlet og publiceret om denne insektgruppe herhjemme. Indtil for en snes år siden fandtes der heller ikke nogen litteratur, som rigtigt egnede sig for begyndere på området. Bestemmelsesnøgler omfattende enkelte slægter eller bestemte grupper af

slægter var spredt rundt omkring i tidsskrift-litteraturen.

I de senere år er der imidlertid udgivet en del bestemmelsesværker (lokalfaunistiske arbejder) for lande eller hele regioner i alle verdensdele. I serien »Fauna entomologica scandinavica« er de to første af i alt fire bind udkommet, og en kladde til to bind i »Danmarks Fauna« ligger parat til afsluttende bearbejdelse. Mens bestemmelsesnøglerne i førstnævnte er i traditionel morfologisk-taxonomisk udformning, vil der i nøglerne i »Danmarks Fauna« tages udgangspunkt i værtpantebestemmelse, så enhver, som kan bestemme planter, vil kunne bestemme de bladlus, som findes på en bestemt plante og vel at mærke trives på den.

I den følgende liste anføres der under »Bestemmelseslitteratur« adskillige værker, som indeholder oplysninger om bladlusenes biologi og om indsamling og præparation.

Biologisk litteratur

1. Blackman, R.L.: Aphids. – Invertebrate Types, Ginn & Co., London. 1974.
En udmærket indføring i bladlusbiologi, skrevet populært af en af de førende bladlusgenetikere.
2. Börner, C. & Heinze, K.: Aphidina – Aphidoidea. – i: Paul Sorauer et al.: Handbuch der Pflanzenkrankheiten. Tierische Schädlinge an Nutzpflanzen, 2. Teil, 4. Lief., Homoptera II. Teil, Paul Parey, Berlin und Hamburg. 1957.
En god og overskuelig, men navnlig med hensyn til navngivning noget forældet gen-nemgang af arter fra hele kloden, med biologiske beskrivelser, specielt af arter på kulturplanter.
3. Dixon, A.F.G.: Biology of aphids. – Studies in Biology no. 44, Edw. Arnold, London. 1973.
En udmærket og kort, ret populær indføring i bladlusenes bygning, polymorfi, livscyklus, værskifte, migration, ernæring, virusspredning og populationsregulering.
4. Heie, O.E.: Bladlus på birk i Danmark. – Entomologiske Meddelelser 40, side 81-105. 1972.
Med nøgle til bestemmelse af bladlus på birk og økologiske noter.